

Publikační činnost

Dr. theol. habil. ICLic. Mgr. Jiří Dvořáček, ICODr.

1 Monografie

Die Apostolische Exarchie in der Tschechischen Republik. Studien zur Geschichte, Gegenwart und Zukunft einer griechisch-katholischen Ostkirche. Eichstätter Studien 83. Regensburg: Verlag Friedrich Pustet, 2020, 266 s.

BOTEK, L. – DVOŘÁČEK, J. – HANUŠ, M. *Manželské právo v přehledu.* Praha: Apoštolský exarchát Řeckokatolické církve v ČR a Institut sv. Kosmy a Damiána, 2008, 51 s.

Il divorzio del vincolo matrimoniale nelle Chiese ortodosse e le sue conseguenze giuridiche per la Chiesa cattolica. Excerpta ex Dissertatione ad Doctoratum, Ostrava, 2010, 115 s.

Východní kanonické právo. Úvod do studia. Praha: Apoštolský exarchát řeckokatolické církve a Institut sv. Kosmy a Damiána, 2014, 161 s.

2 Studie v odborných časopisech

České náboženské středisko Velehrad v Římě, Revue církevního práva, 27, 1/2004, s. 70–75.

Dřívější a současná úprava postavení faráře ve východních katolických církvích, Revue církevního práva, 28, 2/2004, s. 95–109.

Il confronto del ruolo del parroco secondo i canoni 279-294 del CCEO ed i canoni 489-510 del Motu proprio «Cleri sanctitati», Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Teologica Cyrillo-Methodiana. Theologica Olomucensia, Volumen 8. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, s. 5–18.

Ekonomie v kánonech východní tradice, Studia theologica, 10, 1/2008, s. 66–77.

Quale giurisdizione ha la Chiesa cattolica sul matrimonio ortodosso?, Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Theologica Olomucensia, Volumen 10. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010, s. 5–17.

Manželské rozvody v křesťanské tradici, Rodinné listy, 3/2012, s. 19–22.

Propuštění z duchovního stavu a sesazení na nižší stupeň svěcení podle Kodexu kánonů východních církví z r. 1990, Studia theologica, 14, 3/2012, s. 102–111.

Modifikace ustanovení Kodexu kanonického práva vlivem Kodexu kánonů východních církví, Revue církevního práva, 56, 3/2013, s. 61–74.

Il divorzio del matrimonio nelle Chiese ortodosse, Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Teologica Cyrillo-Methodiana. Theologica Olomucensia, Volumen 14. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s. 103–116.

Zdroje filosofického myšlení Karla Rahnera, Studia theologica, 16, 4/2014, s. 80–94.

L'oikonomia quale fondamento per le seconde nozze nell'ortodossia: una possibilità anche per i cattolici divorziati?, Apollinaris. Commentarius iuridicus Instituti Utriusque Iuris, LXXXVII, 1/2014, s. 171–204.

Srovnání manželství podle CCEO a CIC/1983, Revue církevního práva, 60, 1/2015, s. 41–52.

- Apoštolský exarchát v České republice a jeho právní postavení*, Revue církevního práva, 63, 1/2016, s. 67–84.
- Pojem cirkve sui iuris v současném církevním právu*, Studia theologica, 18, 2/2016, s. 105–117.
- Komentář k motu proprio De Concordia inter Codices*, Revue církevního práva, 66, 1/2017, s. 27–38.
- Finanziamento delle Chiese nella Repubblica Ceca con speciale riguardo alla Chiesa greco-cattolica*, Kościół i Prawo, 6 (19) 2017, Nr. 2, s. 229–240.
- Diritto particolare dell'Esarcato apostolico di Praga*, Eastern Canon Law 7/2018, 1–2, s. 299–317.
- Zápis do cirkve sui iuris a konverze do katolíckej cirkve podle kán. 35 CCEO*, Revue církevního práva, 85, 4/2021, s. 59–69.
- Enrollment in the Church sui iuris with respect to conversions in Germany according to can. 35 CCEO*, NomoK@non, Web-Journal für Recht und Religion, <https://doi.org/10.5282/nomokanon/197>, zveřejněno 7. 12. 2021.
- Gemeinsam die Eucharistie feiern? Kanonistische Anmerkungen zum Votum „Gemeinsam am Tisch des Herrn“ (2019) des Ökumenischen Arbeitskreises evangelischer und katholischer Theologen*, NomoK@non, Web-Journal für Recht und Religion, <https://doi.org/10.5282/nomokanon/217>, zveřejněno 10. 10. 2022.
- Sharing the Eucharist? Critical Comments from a Canonical Perspective on the Statement “Together at the Lord’s Table” (2019) of the Ecumenical Study Group of Protestant and Catholic Theologians*, Ecumeny and Law, vol. 10(2) (2022), s. 119–134.
- Administrativní řízení v církvi: zkušenosti, inspirace, náměty*, Revue církevního práva, 94, 1/2024, s. 75–88.
- Die Ehe für alle. Möglichkeiten, Grenzen und Fragen aus der Sicht des Rechts der katholischen Kirche, Deutschlands und der Tschechischen Republik*, NomoK@non, Web-Journal für Recht und Religion, <https://doi.org/10.5282/nomokanon/308>, zveřejněno 1. 8. 2025.

3 Kapitoly ve sbornících

- New Age jako spiritualita postmoderny*, in: LACROIX, M., Co hlásá New Age. Velehrad: Refugium 2000, s. 15–26.
- Příslušnost katolíckého křesťana do cirkve sui iuris podle CIC 1983 a CCEO*, in: 10 let Apoštolského exarchátu. Praha: Apoštolský exarchát Řeckokatolícké cirkve v České republice, 2006, s. 29–44.
- Vady manželského souhlasu podle českého zákona o rodině (z. č. 94/1963 Sb.) po tzv. „velké novele“ (z. č. 91/1998 Sb.)*, in: MARINČÁK, Š. (ed.). Diritto particolare nel sistema del CCEO. Aspetti teoretici e produzione normativa delle Chiese orientali cattoliche. Tvorba noriem partikulárneho práva cirkvi sui iuris. Trnava: Dobrá kniha, 2007, s. 467–482.
- Zásada subsidiarity jako základ partikulárního práva*, in: HANUŠ, M (ed.). Sbírka platných právních norem Apoštolského exarchátu Řeckokatolícké cirkve v ČR. Praha: Apoštolský exarchát Řeckokatolícké cirkve v České republice, 2011, s. 143–150.
- Soudní systém ve východních katolíckých cirkvích*, in: KROŠLÁK, D. – MORAVČÍKOVÁ, M. (eds.). Rozhodovací činnost' súdov a náboženstvo. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, s. 104–114.

- Svatost pokání v CCEO*, in: Řeckokatolický kalendář 2017. Praha: Apoštolský exarchát řeckokatolické církve v ČR, 2017, s. 40–46.
- Gli impedimenti matrimoniali nelle Chiese ortodosse di tradizione bizantina secondo i manuali classici*, in: RUYSEN, G. – KOKKARAVAYIL, S. (a cura di). Il CCEO – Strumento per il futuro delle Chiese orientali cattoliche. Atti del Simposio di Roma, 22-24 febbraio 2017. Centenario del Pontificio Istituto Orientale (1917-2017). Kanonika 25. Roma: Pontificio Istituto Orientale, 2017, s. 765–778.
- Die Rechtsstellung der Apostolischen Exarchie in der Tschechischen Republik*, in: OHLY, CH. – REES, W. – GEROSA, L. (Hrsg.). Theologia Iuris Canonici. Festschrift für Ludger Müller zur Vollendung des 65. Lebensjahres. Kanonistische Studien und Texte (KST), Band 67. Berlin: Duncker & Humblot 2017, s. 701–719.
- Synodalität und Laien. Theologische Grundlegung*, in: ANUTH, B. S. – DENNEMARK, B. – IHLI, S. »Von Barmherzigkeit und Recht will ich singen.« Festschrift für Andreas Weiß, Eichstätter Studien 84, Regensburg: Verlag Friedrich Pustet, 2020, s. 167–182.
- Některé aspekty postavení Apoštolského exarchátu pro věřící byzantského obřadu v ČR v systému kanonického a českého konfesního práva*, in: HORÁK, Z. – SKŘEJKOVÁ, P. (eds.). Pocta Jiřímu Rajmundu Treterovi, Praha: Leges, 2020, s. 135–140.
- Rozhodování Spolkového ústavního soudu v souvislosti s pandemií Covid-19*, in: BENÁK, J. (ed.). Církev a stát 2020. Sborník příspěvků z konference. Masarykova univerzita, Brno: MUNI Press 2020, s. 64–70.
- Vliv skryté církve na Apoštolský exarchát v České republice*, in: *Paměť a dějiny*. Revue pro studium totalitních režimů 2020/04, ročník XIV, s. 41–50.
- Sinodalità e componente laicale. La base teologica del ruolo dei fedeli nell'attività sinodale*, in: RUYSEN, G.-H. (a cura di), Questioni e riconsiderazioni in tematiche ecclesiologiche-canonistiche. Atti del convegno Beirut, 25–27 Aprile 2019, Chiesa Patriarcale Maronita, Pontificio Istituto Orientale. Editoria di Facoltà 04/2021, s. 65–81.
- Nádražní misie ve Spolkové republice Německo*, in: BENÁK, J. (ed.). Církev a stát 2021. Sborník příspěvků z konference. Masarykova univerzita, Brno: MUNI Press 2021, s. 54–59.
- Il Vescovo eparchiale e gli abusi sessuali dei chierici in Repubblica Ceca. Il suo ruolo come dispensatore di giustizia e la responsabilità per culpa in vigilando*, in: RUYSEN, G.-H., S.J. (a cura di). Gli abusi nella Chiesa: Una realtà sommersa. Atti del Convegno. Roma 24 Febbraio 2021, Pontificio Istituto Orientale. Rapporti tra Vescovi e Chierici. Atti del Convegno. Roma, 27–28 Maggio 2021, Pontificio Istituto Orientale, Editoria di Facoltà 07/2022, s. 249–262.
- Zásady trestní odpovědnosti v trestním právu katolické církve s přihlédnutím k českému trestnímu zákoníku č. 40/2009 Sb.*, in: BENÁK, J. (ed.). Církev a stát 2022. Sborník příspěvků z konference. Masarykova univerzita, Brno: MUNI Press 2022, s. 22–32.
- Imputabilità e responsabilità penali: fondamento, cause esimenti, cause mitiganti e cause aggravanti*, in: RUYSEN, Georges-Henri, SJ (a cura di). 50° Anniversario della fondazione della Facoltà di Diritto Canonico Orientale del PIO (1971-2021). Atti del convegno Roma, 2-3 dicembre 2021 Pontificio Istituto Orientale – Dottorato honoris causa prof. Lewis J. Patsavos Roma, 3 dicembre 2021 Pontificio Istituto Orientale – Le Sanzioni penali nella Chiesa: novità del CIC – innovazioni nel CCEO Atti del convegno Roma, 3-4 giugno 2022 Pontificio Istituto Orientale 2023, s. 639–651.

L'istituzione dei tribunali amministrativi a livello nazionale/locale. Alcune osservazioni sulla legislazione orientale e latina, in: RUYSEN, Georges-Henri, SJ (a cura di). DIRITTO CANONICO ORIENTALE: Studi sulla giustizia, primato ed evangelizzazione (Kanonika 31), Roma: Pontificio Istituto Orientale 2024, s. 299–310.

4 Editace sborníků

Pastýřské listy. Velehrad: Refugium 2001, 460 s. Vnitřní grant na CMTF UP v Olomouci „Pastýřské listy olomoucké arcidiecéze z let 1948–1989“.

5 Studijní texty

Úvod do východního církevního práva. Studijní text. <https://www.cmtf.upol.cz/katedry-a-instituty/katedry/katedra-cirkevnych-dejin-a-cirkevniho-prava/#c4985>. 62 s.

Městský stát Vatikán a Apoštolský stolec. E-Learning pro Justiční akademii. <http://asja.jacz.cz/index.php?pageid=2102>.

6 Konferenční příspěvky

„*Kult und Kultur*“. Přednáška na mezinárodní konferenci „Christliche Kirchen und europäische Kultur“ (organizátor Moravskoslezská křesťanská akademie a KAW Wien), 5.–7. května 2000, Bystrice nad Pernštejnem.

Propuštění z duchovního stavu a sesazení na nižší stupeň svěcení podle Kodexu kánonů východních církví z r. 1990. Příspěvek na konferenci *Propuštění z duchovního stavu podle nejnovějších předpisů katolické církve – legislativa a praxe*, 19. června 2012, Olomouc (CMTF UP – KCP).

Modifikace ustanovení CIC vlivem CCEO z r. 1990. Příspěvek na konferenci „Zkušenosti a budoucí perspektivy – 30 let od platnosti Kodexu kanonického práva“, 4. června 2013, CMTF UP Olomouc.

Soudní systém ve východních katolických církvích. Příspěvek na konferenci „Dies iuris Tyrnaviensis: Rozhodovací činnost národních, mezinárodních a evropských soudů“, 26. září 2014, Trnavská univerzita v Trnavě, právnická fakulta.

Gli impedimenti matrimoniali nel diritto ortodosso e la loro trattazione nei manuali classici. Příspěvek na konferenci „Il sacramento del matrimonio nelle discipline delle Chiese orientali“, 10. dubna 2015, Pontificio Istituto Orientale, Bratislava.

Právní postavení Apoštolského exarchátu pro věřící byzantského obřadu v České republice. Příspěvek na konferenci „25 let od promulgate CCEO“, 5. června 2015, CMTF UP Olomouc.

Finanziamento delle Chiese nella Repubblica Ceca, con particolare attenzione alla Chiesa cattolica. Příspěvek na konferenci „Eparchia e il suo clero. Questioni strutturali e sostentamento“, 31. března 2016 – 3. dubna 2016, Pontificio Istituto Orientale, Piana degli Albanesi (Si), Itálie.

Diritto particolare dell'Esarcato apostolico di Praga: valutazione dello stato attuale e prospettive. Příspěvek na konferenci „Strutture giuridiche per la pastorale degli orientali

- cattolici“, 4.–7. dubna 2018, Pontificio Istituto Orientale, Maronite Archeparchy of Cyprus, Nikosia, Kypr.
- Sinodalità e componente laicale.* Příspěvek na konferenci „Questioni e riconsiderazioni in tematiche ecclesiologico-canonistiche“, 24.–27. dubna 2019, Pontificio Istituto Orientale, Maronitská patriarchální církev, Bejrút, Libanon.
- Důsledky pandemie Covid-19 pro náboženskou svobodu v SRN.* Příspěvek na konferenci „Církev a stát 2020“, 17. září 2020, Právnická fakulta MU v Brně.
- Il Vescovo eparchiale e gli abusi sessuali dei chierici: il suo ruolo come dispensatore di giustizia e la responsabilità per culpa in vigilando.* Příspěvek na konferenci „Rapporti tra Vescovi e chierici“, 27.–28. května 2021, Pontificio Istituto Orientale, Facoltà di Diritto Canonico Orientale, Řím, Itálie.
- Enrollment in the Church sui iuris with Respect to Conversions in Germany According to Can. 35 CCEO.* Příspěvek na konferenci „European Academy of Religion 4th Annual Conference“ (EuARE), 30. srpna – 2. září 2021, Univerzita v Münsteru, Německo.
- Nádražní misie v SRN.* Příspěvek na konferenci „Církev a stát 2021“, 15. září 2021, Právnická fakulta MU v Brně.
- Religiosität nach der Volkszählung in der Tschechischen Republik und der Slowakei 2021 im Lichte des nachsynodalen Schreibens Ecclesia in Europa: doch ein Grund zur Hoffnung?* Příspěvek na konferenci „XI International Ecumenical-Legal Conference Ecclesia in Europa – on the 20th Anniversary of Pope John Paul II's Apostolic Exhortation“, 27.–28. dubna 2022, Uniwersytet Śląski v Katowicach, Brenna, Polsko.
- Imputabilità e responsabilità penali: fondamento e cause esimenti, cause mitiganti e cause aggravanti.* Příspěvek na konferenci „Le sanzioni penali nella Chiesa: novità nel CIC, innovazioni nel CCEO“, 3.–4. června 2022, Pontificio Istituto Orientale, Řím, Itálie.
- Zásady trestní odpovědnosti v trestním právu katolické církve s přihlédnutím k českému trestnímu zákoníku.* Příspěvek na konferenci „Církev a stát 2022“, 9. září 2022, Právnická fakulta MU v Brně.
- Administrativní řízení v církvi: zkušenosti, inspirace, náměty.* Příspěvek na konferenci „40. výročí promulgace Kodexu kanonického práva – změny“, 13. dubna 2023, Cyrilometodějská teologická fakulta UP v Olomouci.
- Ehen geschiedener Ostchristen in der katholischen Kirche: Was hat sich unter dem Pontifikat von Franziskus geändert?* Příspěvek na konferenci „XII International Ecumenical-Legal Conference Decade of Hope. Ten Years of Pope Francis' Pontificate“, 26.–27. dubna 2023, Uniwersytet Śląski v Katowicach, Brenna, Polsko.
- L'erezione dei tribunali amministrativi sul livello nazionale/locale: alcune osservazioni sulla legislazione orientale e latina.* Příspěvek na konferenci „Tribunals and Justice in the Church: Structural Aspects and Pastoral Implications. Tribunali e giustizia nella Chiesa: Aspetti strutturali e risvolti pastorali“, 1.–3. června 2023, Papežský východní institut, Maronitská arcieparchie na Kypru, Nikósie, Kypr.
- Marriages of divorced Eastern Faithful in the Catholic Church in light of Francis' pontificate.* Příspěvek na konferenci „Eastern Catholic Theology on the Way of Unification“, 21.–22. září 2023, Husitská teologická fakulta a Katolická teologická fakulta UK v Praze.
- Normativa e prassi circa «l'appartenenza ecclesio-rituale»: lettura critica dopo più di trent'anni dalla codificazione sull'esempio di una Chiesa orientale.* Příspěvek na konferenci „Eastern Canon Law after 25 Years. Doctrinal Insights and Contemporary

Challenges“, 4.–6. dubna 2024, Metropolitan Church sui iuris of Hungary, St Athanasius Theological Institute, Nyíregyháza, Maďarsko.

Riflessioni su alcuni organi sinodali nel CCEO e CIC nella prospettiva del Documento finale del Sinodo (2024). Příspěvek na konferenci „Studi di diritto canonico orientale alla luce dei documenti del Sinodo (2021–2024)“, 23.–25. dubna 2025, Právnická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava, Slovensko.

Manželství pro všechny v právu České republiky a Rakouska a jeho reflexe v katolické církvi. Příspěvek na konferenci „Církev a stát 2025“, 2. září 2025, Právnická fakulta MU v Brně.

7 Recenze

Francesco Coccopalmerio, Sinodalità ecclesiale “a responsabilità limitata” o dal consultivo al deliberativo? A colloquio con padre Lorenzo Prezzi e nel ricordo del cardinale Carlo Maria Martini, AfkKR 189/2022, s. 227–230 (německy).

Chiarella Maria Eugenia Piana, La dichiarazione di morte presunta del coniuge assente secondo il can. 1707 CIC. Sviluppo storico e studio comparato con delle legislazioni civili occidentali, DPM 30/2023, s. 375–378 (německy).

Lorenzo Mancini, L’esercizio della potestà giudiziale nella Chiesa da parte dei fedeli laici. Sviluppo e interpretazione della normativa canonica, DPM 31/2024, s. 300–303 (německy).

Marek Miškovský, La potestà del vescovo diocesano di sanare il matrimonio civile di due cattolici. Lo sviluppo della prassi sanatoria nelle diocesi della Repubblica Ceca e della Slovacchia, DPM 32/2025, s. 361–364 (německy).

George Nedungatt / Georges-Henri Ruyssen, A Guide to the Eastern Code. A Commentary on the Code of Canons of the Eastern Churches, DPM 32/2025, s. 364–366 (německy).